

«АДАЛ АЗАМАТ» БІРТҰТАС ТӘРБИЕ БАҒДАРЛАМАСЫ

Мемлекет басшысы Ұлттық құрылтайдың төртінші отырысында «Біртұтас тәрбие» бағдарламасының атауын «Адал азамат» деп өзгерту туралы шешім қабылдады. (бұдан әрі – Бағдарлама). Бағдарлама бұған дейін іске асырылған бастаманың толыққанды жаңасы болып табылады. Бағдарламаның түпкі мақсаты «Адал азамат» тұжырымдамасының идеалдарына сай, патриоттық рухта тәрбиеленген, білімді әрі жасампаз ұрпақты қалыптастыру.

Жаңа оқу жылында тәрбие жұмысы МЖМББС сәйкес айқындалған 6 негізгі бқұндылық негізінде ұйымдастырылады. Бағдарлама мазмұнына сәйкес ай сайын өткізілетін тұрақты іс-шаралар білім алушылардың біртұтас тұлғасын қалыптастыруға бағытталуы тиіс:

- Қыркүйек – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы;
- Қазан – тәуелсіздік және отаншылдық айы;
- Қараша – әділдік және жауапкершілік айы;
- Желтоқсан – бірлік және ынтымақ айы;
- Қаңтар – заң және тәртіп айы;
- Ақпан – жасампаздық және жаңашылдық айы;
- Наурыз – тәуелсіздік және отаншылдық айы;
- Сәуір – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы;
- Мамыр – бірлік және ынтымақ айы.
- Маусым – жасампаздық және жаңашылдық айы;
- Шілде – заң және тәртіп айы;
- Тамыз – заң және тәртіп айы.

2024–2025 оқу жылының қорытынды сауалнамасының нәтижесіне сәйкес, жана оқу жылында Бағдарлама аясында ұсынылған 6 әлеуметтік жоба мен алдын алу шаралары бойынша жұмысты күшейту ұсынылады. Жүзеге асырылуға ұсынылған жобалар:

- «Қамқор» – әлеуметтік жобаларды жүзеге асыру арқылы құндылықтарды дәрiптeу.
 - «Еңбегі адал – жас өрен» – білім алушылардың әртүрлі мамандыққа деген қызығушылығын арттыру және еңбекқорлық идеясы арқылы құндылықтарды дәрiптeу.
 - «Шабьт» – білім алушылардың шығармашылық әлеуетін ашу арқылы құндылықтарды дәрiптeу.
 - «Ұшқыр ой алаңы» – тілдік дағдыларды дамыту және тақырыптық талқылау арқылы құндылықтарды дәрiптeу.
 - «Smart bala» – инновациялық жобалар конкурсы арқылы құндылықтарды дәрiптeу.
 - «Балалар кітапханасы» – кітап оқуға және білім алуға қызығушылықты қалыптастыру.
 - «Балалар кітапханасы» – кітап оқуға және білім алуға қызығушылықты қалыптастыру.
- Құндылықтарды қалыптастырудағы жүйелі және кешенді жұмыс оқу-тәрбие процесінде күн сайын және апта сайын іске асырылатын іс-шараларды қамтиды (кесте-9):

9-кесте. Тәрбие процесінің жүйелі ұйымдастырылуы

1 «Ұлттық ойын – ұлт қазынасы»: үзіліс кезінде білім алушылардың бос уақытын ойын түрінде ұйымдастыру (асық, тоғызқұмалақ, бес тас және т.б.)

«Менің Қазақстаным» – оқу аптасының басында бірінші сабақта білім алушылар Қазақстан Республикасының Әнұранын орындайды. Аптаның дәйексөздері – бүкіл ұйымның сабақта және сабақтан тыс іс-әрекетінің лейтмотиві ретінде қызмет ететін мақал-мәтелдер, нақыл сөздер, халық даналығы, ұлы тұлғалардың ұлағатты сөздері. Аптаның дәйексөздері ақпараттық стендтерде, Led-экрандарда, сынып тақталарда орналастырылады

2 «Өнегелі 15 минут» – ата-аналардың баласымен мінез-құлық және адамгершілік туралы күнделікті жеке әңгімелесуі

«Қауіпсіздік сабағы» – жол-қозғалысы ережелерін, өмір қауіпсіздігі негіздерін зерделеу, білім алушылардың жеке қауіпсіздігін, қауіпсіз мінез-құлқын және т.б. сақтауы туралы сынып сағаты шеңберінде 10 минут ақпарат беру, әңгіме өткізу

3. Үнемді тұтыну» – жадынамаалар, нұсқаулықтар мен парақшалар арқылы суды, тамақты, энергияны және табиғи ресурстарды үнемді тұтынуды және іс-әрекет барысында табиғи ресурстарға (су, энергия және т.б.) ұқыпты қарауды қалыптастыру.

Білім алушылардың қауіпсіз мінез-құлық мәдениеті мен салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған сынып сағаттарын ұйымдастыру 4 «Күй күмбірі» – қоныраудың орнына күйді пайдалану, сондай-ақ үлкен үзіліс кезінде арнайы күй тыңдату.

Сынып сағаттарының мазмұнына келесі алдын алу шаралары біріктіріледі:

- Цифрлық әлемде қауіпсіз қадам;
- Буллингтен қорған!
- Ойынға салауатты көзқарас;
- Өмірге салауатты қадам;
- Қоғамдық мүлікті қорға!
- Қауіпсіз қоғам.

«ДОСБОЛЛІКЕ» БАҒДАРЛАМАСЫН ЕНДІРУ ТУРАЛЫ

Жобаның мақсаты: Қазақстан Республикасындағы орта білім беру ұйымдарында буллингтің алдын алуға бағытталған кешенді жүйені іске асыру.

Іске асырудың негізгі қадамдары:

1. Ішкі нормативтік құжаттарды бекіту.
2. Мектептік буллингке қарсы команда құру.
3. Қақтығыс болуы мүмкін аймақтарды бейнебақылау жүйелерімен жабдықтау (мүмкін болған жағдайда).
4. Педагогикалық ұжымға түсіндіру семинарларын өткізу.
5. Іс-шараларды тәрбие жұмысы жоспарына енгізу.
6. Әлеуметтік-психологиялық ахуалды диагностикалау жұмысын жүргізу.
7. Мамандардың біліктілігін арттыру.
8. Қызметкерлерге әрекет ету алгоритмдері жөнінде нұсқаулық беру.
9. Білім алушылардың қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын және эмоциялық интеллектін қалыптастыру.
10. ІПҚО-да ата-аналарға арналған сабақтар өткізу.
11. Әлеуметтік ахуалға тұрақты мониторинг жүргізу.

11- сыныптардың сынып сағаттарының жұмыс жоспары

Қыркүйек – енбекқорлық және кәсіби біліктілік айы

1 қыркүйек – «Білім күні»

5 қыркүйек – Қазақстан халқы тілдері күні

Қыркүйектің екінші жексенбісі – Отбасы күні

Қыркүйектің үшінші жексенбісі – Аналар күні

Қыркүйектің соңғы жексенбісі – Еңбек күні

№	Тәрбие құндылықтары бойынша іс-шара тақырыптары	Аяқтау нысаны	Жауаптылар	Орындау мерзімі
---	---	---------------	------------	-----------------

І тоқсан

**1-апта дәйексөзі: Білім – қымбат қазына, қанағат тұтпа азына (Мұзафар Әлімбаев)
02-05.09.2025ж.**

1	1 қыркүйек -Білім күні. «Мектебім – мейірім мекені!» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 1-САБАҚ: 11- сыныптар: «Жедел қызмет нөмерлері»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	02.09.25ж.
---	---	--------------	-----------------	------------

**2-апта дәйексөзі: Жанұям – қорғаным, ата-анам – тірегім!
08-12.09.2025ж.**

2	Отбасы — бақыт мекені Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 2-САБАҚ: 11- сыныптар: «Іс- шараларда қауіпсіз ортаны сақтау сіздің әрекеттеріңіз»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	08.09.25ж.
---	---	--------------	-----------------	------------

**3-апта дәйексөзі: Ақырын жүріп анық бас, еңбегің кетпес далаға! (Абай)
15-19.09.2025ж.**

3	«ДОСБОЛЛІКЕ» «Буллингтен қорған!» «Ересек өмірге қадам» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 3-САБАҚ: 11- сыныптар: «Қауіпсіз қаржылық операцияларды жүргізу ережелері. Қаржылық	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	15.09.25ж.
---	--	--------------	-----------------	------------

	қалай түспеуге болады?»		
4-апта дәйексөзі: Отаным – алтын бесігім! 20-23.10.25ж.			
8	<p>Ұлттық мереке 25 қазан – «Республика күні» «Тарихы сырлы, ертеңі нұрлы ғажап ел!» <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> № 8-САБАҚ <i>II- сыныптар: «Шынайы достық пен жалған достықты ажырату»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі 20.10.25ж.
II тоқсан			
Қараша – әділдік және жауапкершілік айы			
15 қараша – «Ұлттық валюта» тенге күні			
16 қараша – Халықаралық толеранттылық күні			
1-апта дәйексөзі: Әділдік пен жауапкершілік – біртұтас ұғым! 03-07.11.25ж.			
9	<p>«Адал азамат» <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> № 9-САБАҚ <i>II- сыныптар: «Зорлық -зомбылықтан қорғану: қорғау әдістерін және көмекке жүгіну ережелерін білу»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі 0.11.25ж.
2-апта дәйексөзі: Тура биде туған жоқ! 10-14.11.25ж.			
10	<p>15 қараша – Ұлттық валюта – тенге күні «Ұлттық тенге - Тәуелсіздігіміздің нышаны» <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> № 10-САБАҚ <i>II- сыныптар: «Адамның жеке шекарасын</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі 10.11.25ж.

	пирамидалардың қауіп»		
4-апта дәйексөзі: Еңбек – жай ғана қызмет емес, адам болмысының айнасы. (Абай) <u>22-26.09.25ж.</u>			
4	«Болашақ маман иесі – бүгінгі оқушы» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 4-САБАҚ II - сыныптар: «Қауіпсіз еңбек жағдайларын қалай қамтамасыз ету керек?»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі 22.09.25ж.
Қазан айы – тәуелсіздік және отаншылдық 1 қазан – Халықаралық қарттар күні 5 қазан – Мұғалімдер күні 24 қазан – Кітапханашылар күні 25 қазан – Республика күні			
1-апта дәйексөзі: Ел-жұртымның бақыты аталатын, Сөнбесін мәңгі сенің, Отан, атың! <u>29.09-03.10.25ж.</u>			
5	Қарттың сөзі – ақылдың көзі Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 5-САБАҚ II - сыныптар: «Өрекетсіздік пен серіктестік үшін жауапкершілік»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі 29.09.25ж.
2-апта дәйексөзі: Туған жердей жер болмас, туған елдей ел болмас! <u>06-10.10.25ж.</u>			
6	«Ұстаз – ұлы тұлға» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 6-САБАҚ II - сыныптар: «Төтенше жағдайларда әрекет ете білу»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі 06.10.25ж.
3-апта дәйексөзі: Отанды сүю – отбасынан басталады! <u>13-17.10.25ж.</u>			
7	«Ойынға салауатты көзқарас» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 7-САБАҚ II - сыныптар: «Секталардың ықпалына	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі 13.10.25ж.

корғаудағы негізгі ережелері»			
3-апта дәйексөзі: Жауапкершілік – адамгершілік қасиеттің көрінісі			
<u>17-21.11.25ж.</u>			
11	<p>«ДОСБОЛЛІКЕ»</p> <p>«Буллингтен қорған!»</p> <p>«Жауапкершілік – менің тандауым»</p> <p><i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i></p> <p>№ 11-САБАҚ</p> <p><i>11- сыныптар: «Жедел қызмет нөмерлері»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі
4-апта дәйексөзі: Әділетте берік болсаң аяғың таймайды!			
<u>24-28.11.25ж.</u>			
12	<p>«Жасөспірім және заң: құқықты біл, жауапты бол!»</p> <p><i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i></p> <p>№ 12-САБАҚ</p> <p><i>11- сыныптар: «Іс- шараларда қауіпсіз органы сақтау сіздің әрекеттеріңіз»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі
Желтоқсан – бірлік және ынтымақ айы			
5 желтоқсан – Дүниежүзілік Еріктілер күні			
16 желтоқсан – Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күні			
1-апта дәйексөзі: Бірлігі күшті ел озады			
<u>01-05.12.25ж.</u>			
13	<p>5 желтоқсан – Дүниежүзілік Еріктілер күні</p> <p>«Ерікті болу – ерлікпен тең»</p> <p><i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i></p> <p>№ 13-САБАҚ</p> <p><i>11- сыныптар: «Қауіпсіз қаржылық операцияларды жүргізу ережелері. Қаржылық пирамидалардың қауіп»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі
2-апта дәйексөзі: Ынтымақ жүрген жерде ырыс бірге жүреді			
<u>08-12.12.25ж.</u>			

14	<p>«Халық қаһарманы, жазушы Бауыржан Момышұлының туғанына 115 жыл (24.12.1910–10.06.1982).» <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> № 14-САБАҚ <i>II - сыныптар: «Қауіпсіз еңбек жағдайларын қалай қамтамасыз ету керек?»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	08.12.25ж.
3-апта дәйексөзі: Бірлік болмай тірлік болмас <u>15-19.12.25ж.</u>				
15	<p><i>«Тауелсіздік – теңдесі жоқ байлығым!»</i> <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> № 15-САБАҚ <i>II - сыныптар: «Өрекетсіздік пен серіктестік үшін жауапкершілік»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	15.12.25ж.
4-апта дәйексөзі: Ынтымақ – бұзылмайтын қорған <u>22-26.12.25ж.</u>				
16	<p><i>«Таңғажайып жаңа жыл»</i> <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> № 16- САБАҚ <i>II - сыныптар: «Төгенше жағдайларда әрекет ете білу»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	22.12.25ж.
III тоқсан				
Қаңтар – заң және тәртіп айы				
1 қаңтар – Жаңа жыл				
2-апта дәйексөзі: Талап бар жерде тәртіп бар <u>12-16.01.26ж.</u>				
17	<p><i>«Сыбайлас жемқорлықсыз болашақ!»</i> <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> № 17-САБАҚ <i>II - сыныптар: «Секталардың ықпалына қалай түспеуге болады?»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	12.01.26ж.
3-апта дәйексөзі: Тәртіп – тәрбие бастауы <u>19-23.01.26ж.</u>				
18	«ДОСБОЛІКЕ»			
Сынып сағаты			Сынып жетекшісі	19.01.26ж.

	<p>«Буллингтен қорған!» «Өзім үшін де, өзгелер үшін де жауаптымын!» <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 18- САБАҚ <u>II - сыныптар: «Шынайы достық пен жалған достықты ажырату»</u></p>			
<p>4-апта дәйексөздері: Әділет жолы- адал жол 26-30.01.26ж.</p>				
19	<p><u>Адал ұрпақ – жарқын болашақ</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 19- САБАҚ <u>II - сыныптар: «Зорлық -зомбылықтан қорғану: қорғау әдістерін және көмекке жүгіну ережелерін білу»</u></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	26.01.26ж.
<p>Ақпан – жасампаздық және жаңашылдық</p> <p>14 ақпан – Халықаралық кітап сыйлау күні</p> <p>Ақпанның бірінші сейсенбісі – Дүниежүзілік қауіпсіз интернет күні</p>				
<p>1-апта дәйексөзі: Жасампаздық – бәрімізге өнеге 02-06.02.26ж.</p>				
20	<p><u>«4 ақпан - Дүниежүзілік қауіпсіз интернет күні»</u> <u>«Цифрлық әлемде қауіпсіз кадам»</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 20-САБАҚ <u>II - сыныптар: «Адамның жеке шекарасын қорғаудағы негізгі ережелері»</u></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	02.02.26ж.
<p>2-апта дәйексөзі: Шығармашыл бала – ойлы бала 9-13.02.26ж.</p>				
21	<p><u>«Лудомания»</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 21-САБАҚ <u>II - сыныптар: «Жедел қызмет номерлері»</u></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	9.02.26ж.

3-апта дәйексөзі: Өнерлі бала - өрге жүзер
16-20.02.26ж.

22	<p><u>Қауіпсіз қоғам. Құқықтық тәртіп және әлеуметтік жауапкершілік</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 22-САБАҚ <u>11- сыныптар: «Іс- шараларда қауіпсіз ортаны сақтау сіздің әрекеттеріңіз»</u></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	16.02.26ж.
<p>4-апта дәйексөзі: Жаңашылдық – заман талабы 23-27.02.26ж.</p>				
23	<p><u>«Қазақ поэзиясының алыбы, ақын, ұлы жыршы Жамбыл Жабаевтың туғанына 180 жыл (1846–1945)»</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 23-САБАҚ <u>11- сыныптар: «Қауіпсіз қаржылық операцияларды жүргізу ережелері. Қаржылық пирамидалардың қауіп»</u></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	23.02.26ж.
<p><u>Наурыз – тәуелсіздік және отаншылдық айы</u> <u>1 наурыз – Алғыс айту күні</u> <u>8 наурыз – Халықаралық әйелдер күні</u> <u>21, 22, 23 наурыз – Наурыз мерекесі</u> <u>30 наурыз – Дүниежүзілік Жер күні</u></p>				
<p>1-апта дәйексөзі: Патриотизм – ата-ананды құрметтей білуін...(Б.Момышұлы) 02-06.03.26ж.</p>				
24	<p><u>«Алғыс айту – рухани байлық»</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 24-САБАҚ <u>9- сыныптар: «Ата -аналарға деген сенім өмірде маңызды шешімдер қабылдауға қалай әсер етеді»</u> <u>10–сыныптар: «Бейтаныс адамдарға жеке фотосуреттерді жіберу қауіп»</u> <u>11- сыныптар: «Қауіпсіз еңбек жағдайларын</u></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	02.07.26ж..

қалай қамтамасыз ету керек?»			
2-апта дәйексөзі: Тәуелсіздік – тәтті сөз ғана емес, ұлттық жауапкершілік 9-13.03.26ж.			
25	<u>«Бәрінен биік ана жүрегі»</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 25- САБАҚ <i>II- сыныптар: «Өрекетсіздік пен серіктестік үшін жауапкершілік»</i>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі 9.03.26ж.
3-апта дәйексөзі: Ар-намыс қана тәуелсіздікке тірек бола алады 16-20.03.26ж.			
26	<u>«Наурыз – жыл басы»</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 26- САБАҚ <i>II- сыныптар: «Төтенше жағдайларда әрекет ете білу»</i>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі 16.03.20ж.
IV тоқсан			
Сәуір – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы			
<u>2 сәуір – Халықаралық балалар кітабы күні</u> <u>7 сәуір – Дүниежүзілік денсаулық күні</u> <u>12 сәуір – Ғарышкерлер күні</u> <u>15 сәуір – Халықаралық мәдениет күні</u> <u>18 сәуір – Халықаралық ескерткіштер мен тарихи орындарды қорғау күні</u> <u>23 сәуір – Ұлттық кітап күні</u>			
1-апта дәйексөзі: Патриотизмі жоқ халық жаны жоқ тәнмен тең 30.03-03.04.26ж.			
27	<u>2 сәуір – Халықаралық балалар кітабы күні</u> <u>«Кітап – рухани қазына»</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 27- САБАҚ <i>II- сыныптар: «Секталардың ықпалына қалай түспеуге болады?»</i>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі 30.03.26ж.
2-апта дәйексөзі: Еңбек – қуаныш, жалқаулық – айырылмас азап. (Абай) 06-10.04.26ж			

28	<p><u>7 сәуір – Дүниежүзілік денсаулық күні</u> <u>Өмірге салауатты қадам</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 28-САБАҚ <i>II - сыныптар: «Шынайы достық пен жалған достықты ажырату»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	06.04.26ж.
<p>3-апта дәйексөзі: Көп еңбек еткенге бақыт басын иеді. (Леонардо да Винчи) 13-17.04.26ж.</p>				
29	<p><u>«Мамандық таңдау – маңызды шешім»</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> №29-САБАҚ <i>II - сыныптар: «Зорлық -зомбылықтан қорғану: қорғау әдістерін және көмекке жүгіну ережелерін білу»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	13.04.26ж.
<p>4-апта дәйексөзі: Болашағы зор мамандықтар жоқ, тек болашағы зор мамандар бар 20-24.04.26ж.</p>				
30	<p><u>«ДОСБОЛІКЕ»</u> <u>«Буллингтен қорған!»</u> <u>«Қоршаған әлемді ізгілікке толтырамыз!»</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 30-САБАҚ <i>II - сыныптар: «Адамның жеке шекарасын қорғаудағы негізгі ережелері»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	20.04.26ж.
<p>5-апта дәйексөзі: Білікті білім жинап кәсіп етер, білімнің дәмін татып өсіп өнер 27.04-01.05.2026ж.</p>				
31	<p><u>«Ынтымақ- достық кепілі»</u> <u>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</u> № 31-САБАҚ: <i>II - сыныптар: «Жедел қызмет нөмерлері»</i></p>	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	27.04.26ж.
<p>Мамыр – бірлік және ынтымақ айы</p> <p>1 мамыр – Қазақстан халықтарының бірлігі күні 7 мамыр – Отан қорғаушылар күні 9 мамыр – Ұлы Отан соғысының Жеңіс күні 15 мамыр – Халықаралық отбасы күні</p>				

